

Representantforslag 67 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Gunnar Gundersen, Svein Flåtten, Ingjerd Schou, Bjørn Lødemel, Svein Harberg og André Oktay Dahl

Dokument 8:67 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Gunnar Gundersen, Svein Flåtten, Ingjerd Schou, Bjørn Lødemel, Svein Harberg og André Oktay Dahl om investeringsfond for enkeltpersonsforetak (selvstendig næringsdrivende)

Til Stortinget

Bakgrunn

Små og mellomstore bedrifter (SMB) er grunnfjellet i norsk næringsliv. De representerer 99 prosent av alle bedrifter i landet, og står for halvparten av verdiskapingen. De aller fleste SMB er eid og ledet av enkeltpersoner eller familier. Brønnøysundregistrens årsmelding for 2008 viser at det er 127 148 enkeltpersonsforetak, og det sies videre at:

«Aksjeselskap er fremdeles den største foretakstypen i Foretaksregisteret. Ved utgangen av 2008 utgjorde disse 51,7 prosent. Andelen enkeltpersonsforetak reduseres fremdeles, og er nå på 31 prosent. Dette er en tilbakegang som vi har sett i flere år.»

Samtidig har norskregistrert utenlandsk foretak (NUF) den største prosentvise økningen med 21,6 prosent i forhold til 2007.

Forslagsstillerne mener det må settes et større fokus på rammebetingelsene for norske enkeltpersonsforetak, og at denne organisasjonsformen må gjøres mer konkurransedyktig. Utviklingen med færre enkeltpersonsforetak og flere NUF-er er et signal om at det må bli mer attraktivt å stifte enkeltpersonsforetak.

Det er uheldig for lønnsomheten, optimismen og muligheten for fremtidige investeringer i norske enkeltpersonsforetak at muligheten til å bygge opp kapital til fremtidige investeringsbehov er svakere enn

det som er tilfellet for selskap organisert som aksjeselskaper. En større grad av likebehandling vil bidra til å gjøre organisasjonsformen enkeltpersonsforetak mer konkurransedyktig. Dette er viktig, fordi det er en kjensgjerning at det for mange ikke er et reelt alternativ å stifte et aksjeselskap. Et aksjeselskap fordrer minimum 100 000 kroner i egenkapital, samt årlige minimumskostnader for regnskap og revisjon på mellom 10 000 og 20 000 kroner. Aksjeselskaper er dessuten pålagt en rekke forpliktelser knyttet til registrering, rapportering osv., som for mange fremstår som et betydelig hinder.

Likebehandling, med hensyn til forbedret mulighet for å bygge opp kapital kan nås gjennom å innføre et investeringsfond, etter modell fra Sverige der det kalles ekspansjonsfond. Avsetning til et investeringsfond vil kunne være en måte å gjøre skattereglene til enkeltpersonsforetak og aksjeselskap mer likeverdige. Dette vil gi næringsdrivende med ekspansjonsønsker og investeringsbehov mulighet til å utvide og investere i (ekspandere) virksomheten med midler som bare beskattes som selskapsskatt på samme måte som aksjeselskap, mens resten av inntektsskatten på den avsatte kapitalen betales dersom de avsatte midlene i investeringsfondet tilbakeføres. I de fleste tilfeller vil imidlertid virksomheten benytte avsatte midler til investeringer som igjen sikrer aktivitet og virksomhetens lønnsomhet og langsiktige skattebetalerevne.

Dette fungerer på følgende måte i Sverige: Dersom en person har en inntekt fra sitt enkeltpersonsforetak på 300 000 kroner, og setter av 100 000 kroner til ekspansjonsfond, vil hennes/hans inntekt fra næringsvirksomheten minke til 200 000 kroner. Hun/han vil betale ekspansjonsfondsskatt med 28 000 kroner, som tilsvarer selskapsskatten, men ikke skatt på alminnelig inntekt på dette avsatte beløpet. Dette gir vedkommende, uavhengig av hvilken organisasjonsform som er valgt, mulighet til å bygge seg opp

nødvendig kapital. Dersom avsetningen av ulike grunner tilbakeføres, får hun/han tilbake den betalte ekspansjonsskatten, men må i stedet betale vanlig inntektsskatt på foretakets resultat.

Det er mange små bedriftseiere som vil få glede av en slik ordning. En frisør som eier en liten salong uten andre ansatte enn seg selv, vil kunne få muligheten til å investere i nytt utstyr uten å måtte ta opp lån. For en ungdom som vil åpne en kafé, er det mye som skal på plass: Stoler og bord, kaffemaskiner og kjøkkenredskaper, listen er lang. Når egenkapitalen er beskjedent, kan lån være vanskelig å få. Mange må gå til familie og venner for å få starthjelp. Og en eier av et enkeltpersonsforetak står økonomisk ansvarlig for foretaket, noe som gjør terskelen for å ta opp lån til investeringer høy. For slike små entreprenører og bedriftseiere er et investeringsfond en utstrakt hånd, som muliggjør investeringer som kanskje ellers ikke ville kommet i stand.

Landbruket er ett eksempel på en næring med mange enkeltpersonsforetak, noe som blant annet skyldes regelverket for konsesjon av fast eiendom. Landbruksnæringen har store behov for investeringer i årene fremover, blant annet på grunn av nye husdyr-

forskrifter. Men blant annet på grunn av redusert investeringsevne uteblir investeringene. Nationen meldte 12. januar 2010 om investeringstørke og byggekollaps, og at byggeaktiviteten i landbruket har stupt. De to siste års statistikk over igangsatte nybygg har vist en tilbakegang på nærmere 75 prosent. Dette er det største fallet som noen gang er registrert i denne næringen.

Forslagsstillerne mener enkeltpersonsforetak, for å bli mer attraktive, må få bedre rammevilkår og at den uheldige forskjellsbehandlingen når det gjelder aksjeselskap må reduseres.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen utrede innføring av et investeringsfond for selvstendig næringsdrivende, og fremlegge dette for Stortinget.

17. februar 2010